

	<h2 style="margin: 0;">СИЛАБУС</h2> <h3 style="margin: 0;">НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</h3> <h3 style="margin: 0;">«ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА</h3> <h3 style="margin: 0;">ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ»</h3> <p style="margin: 5px 0;">Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень вищої освіти</p> <p style="margin: 5px 0;">Спеціальність: <u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u></p> <p style="margin: 5px 0;">Рік навчання: <u>1-й</u>, семестр <u>1-й</u></p> <p style="margin: 5px 0;">Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u></p> <p style="margin: 5px 0;">Назва кафедри: <u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u></p> <p style="margin: 5px 0;">Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., ст..викладач Гришук Н.В.
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>grushchuk@vsau.vin.ua, nadiia.hryshchuk@gmail.com</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансово-економічна безпека фінансових установ є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 24 год.; практичні заняття - 18 год., самостійна робота - 78 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансово-економічна безпека фінансових установ належить до навчальної дисциплін циклу професійної та практичної підготовки вибіркової компоненти, освітній компонент циклу вибіркової підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів):, «Мікроекономіка», «Фінанси», «Інвестування», «Фінансова безпека».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Фінансовий моніторинг», «Інноваційний розвиток підприємств».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальний курс фінансово-економічна безпека фінансових установ спрямований на формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей щодо формування у майбутніх фахівців твердих теоретичних знань про суть і необхідність фінансів грошей і банківського бізнесу, їх діалектичного розвитку в світлі фінансово-економічної безпеки фінансових установ для об'єктивної оцінки економічних процесів, що відбуваються на сучасному етапі.

Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни фінансово-економічна безпека фінансових установ здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності з питань забезпечення фінансово-економічної безпеки в процесі ринкової економіки й володіння методикою організації кредитування інвестиційних проектів банками.

загальні компетентності:

ЗК 4. Комунікаційні навички – здатність вільно використовувати іноземні мови, як засіб професійного спілкування з людьми, володіння навиками публічної і наукової риторики, уміння правильно і грамотно будувати комунікації з орієнтацією на громадську корисність та особисту вигоду.

ЗК 5. Особистісний компонент – здатність вчитися і бути сучасно навченим, здатність бути критичним і самокритичним, формувати почуття особистої відповідальності, наполегливість, гнучкість, енергійність, упевненість в собі, ініціативність.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8.Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

програмні результати:

ПРН02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології

наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сутність та особливості безпекознавства	2	2	15
2	Тема 2. Економічна безпека, її місце й роль в системі національної безпеки.	2	2	15
3	Тема 3. Фінансова безпека в системі економічної безпеки	2	2	15
4	Тема 4. Механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки	2	2	15
5	Тема 5. Фінансово-економічна безпека підприємництва	4	2	5
6	Тема 6. Фінансово-економічна безпека банківських установ	4	2	5
7	Тема 7. Фінансово-економічна безпека страхування. Основні інструменти забезпечення .	4	2	4
8.	Тема 8. Забезпечення фінансово-економічної безпеки неприбуткових організацій.	2	2	2
9.	Тема 9. Інвестиційна складова фінансово-економічної безпеки	2	2	2
Разом		24	18	78

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та

практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни фінансово-економічна безпека фінансових установ для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації, виступи, наукові розробки мають бути авторськими та оригінальними.

Оцінюється індивідуальне завдання у 10 балів, при умові належного його виконання (у першій атестації 5 балів та у другій атестації 5 балів).

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання доповіді та презентації за заданою проблемною тематикою)	20	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	18	2 рази на семестр	Тестування

Разом	78		
-------	----	--	--

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 № 2121-III. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
5. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.1991 № 1560-XII. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
6. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999 № 679-XIV. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
7. Закон України “Про основи національної безпеки України” від 19.06.2003 р. № 964 – IV. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
8. Закон України “Про страхування” від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
9. Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок” від 23.02.2006 № 3480-IV. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
10. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” від 19.02.1993 № 15-93. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/15-93>.
11. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України № 1277 від 29.10.2013 р. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME131588.html.
12. Баженова О. В. Застосування системного підходу до аналізу економічної безпеки держави. Вісник КНУ. Серія: економіка. – 2003. – Вип. 66–67. – С. 122–124.
13. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 759 с.
14. Барановський О. І. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. К.: УБС НБУ, 2014. – Т. 1: Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. – 831 с.
15. Барановський О. І. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. К.: УБС НБУ, 2014. – Т. 2: Безпека фінансових інститутів. – 715 с.
16. Економічна безпека: навч. посіб. за ред. д-ра екон. наук, проф. З. С. Варналія. – К.: Знання, 2009. – 647 с.
17. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія. – Львів: Ліга-Прес, 2012. – 386 с.

18. Губський Б. В. Економічна безпека України: методологія виміру, стан і стратегія забезпечення: монографія. К., 2001. – 122 с.

19. Економічна безпека в Україні: держави, фірми, особи: навчальний посібник. Н. Й. Реверчук, Я. М. Малик, І. І. Кульчицький, С. К. Реверчук. – Львів: ЛФМАУП, 2000. – 192 с.

20. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення. З.С. Варанлій, Д. Д. Буркальцева, О. С. Саєнко. – Київ: Знання України, 2011. – 299 с.

21. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 309 с.

22. Жарков Я. М. Інформаційна безпека особистості, суспільства, держави: Підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008. – 274 с.

23. Зубок М. І. Безпека банківської діяльності: підручник . К.: КНЕУ, 2012. – 477с.

24. Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини: підручник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 307 с.

25. Кириленко В. І. Інвестиційна складова економічної безпеки: монографія. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.

Додаткова

26. Комар Н. В. Концепція формування та реалізації національних інтересів у системі забезпечення національної безпеки країни. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: монографія за наук. ред. А. Крисоватого, Є. Савельєва. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – С. 133-140.

27. Мартинюк В. П. Фінансові аспекти розбудови митної системи в інтересах економічної безпеки України: монографія. Київ: Кондор, 2011. – 326 с.

28. Податкове право: навчальний посібник В. П. Мартинюк, Н. М. Михальчук. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 274 с.

29. Система економічної безпеки держави за ред. А. І. Сухорукова. Київ: ВД “Стилос”, 2009. – 685 с.

30. Страхування. Підручник . За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2008. – 1019 с.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної

роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Система контролю враховує різні типи доказів рівня знань студентів та має наступні складові:

- *поточний контроль* – має на меті оцінку роботи студентів за всіма видами аудиторної роботи з дисципліни (лекції, практичні заняття) і відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни;

- *самоконтроль* призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни (розділу, теми). Формою здійснення цього виду контролю є проходження студентами тестування за кожною темою дисципліни в мережі Інтранет ВНАУ;

- *рубіжний контроль*, формою якого є атестація з кожної частини курсу, що передбачено програмою навчальної дисципліни та навчальним планом;

- *оцінка результатів самостійної роботи* як важливого компоненту навчального процесу, керованого під час індивідуально-консультативної роботи викладача зі студентом;

- *підсумковий семестровий контроль* як інтегрована оцінка засвоєння знань з проведенням обов'язкового семестрового заліку .

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	8
3	Виконання контрольних робіт, тестування	8
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
6	Участь у роботі на практичних заняттях	8
7	Виконання контрольних робіт, тестування	8
8	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 50% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на заліку.

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка,% від максимального балу	Критерії оцінювання
Відмінно 90 – 100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре 75-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно 60-74	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо 35-59	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно

	вирішив меншість тестових завдань.
Незадовільно 16-34	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Повторне складання 1-15	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.